

**SPRAWOZDANIE Z V OGÓLNOPOLSKIEJ
KONFERENCJI PRAWA PROCESOWEGO
„WSPÓLPRACA SĄDÓW W ZAKRESIE DOWODZENIA”
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIwersYTETU WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W OLSZTYNIE 24 KWIEŃNIA 2018 ROKU**

Krzysztof Oskar Pokorski*

Wydział Administracji Publicznej i Nauk Społecznych
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej
Szczecin

Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, już po raz piąty, zorganizowano Ogólnopolską Konferencję Prawa Procesowego, która odbyła się 24 kwietnia 2018 roku, w Centrum Konferencyjnym WPiA UWM. Patronat honorowy nad konferencją objął minister sprawiedliwości, natomiast patronat naukowy objął Instytut na rzecz Kultury Prawnej „Ordo Iuris” oraz Adwokatura Polska. Organizatorami konferencji byli: Katedra Praw Człowieka, Prawa Europejskiego i Kanonicznego WPiA UWM, Katedra Postępowania Cywilnego WPiA UWM, Studenckie Koło Naukowe Prawa Wyznaniowego „Fides”, Koło Naukowe Postępowania Cywilnego „Contra” oraz Studenckie Koło Naukowe Prawników Kanonistów.

Celem konferencji była analiza norm prawnych oraz praktyki w zakresie dowodzenia w postępowaniach sądowych i administracyjnych w Polsce zarówno w systemie prawa państwowego, jak i w prawie kanonicznym. Tematyka

---

* Ks. dr Krzysztof Oskar Pokorski – prezbiter archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej; doktor nauk prawnych; wicefocjał w Metropolitalnym Sądzie Biskupim Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej; adiunkt w Wyższej Szkole Administracji Publicznej w Szczecinie; dziekan Wydziału Administracji Publicznej i Nauk Społecznych WSAP. E-mail: xkpokorski@gmail.com.

konferencji została potraktowana wielopłaszczyznowo, ponieważ podczas etapu dowodzenia, w każdym systemie prawnym, ujawniają się liczne problemy i kwestie wymagające analizy prawnej. Nauka i praktyka prawa procesowego pozwalają stwierdzić, że gromadzenie, przedkładanie środków dowodowych w perspektywie ich prawnej dopuszczalności, mocy dowodowej i ich oceny, wymagają ciągłej refleksji naukowej i poszukiwań badawczych.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał JM prof. zw. dr hab. Ryszard Górecki, rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. W swoim przemówieniu wyraził wdzięczność organizatorom za cykliczne już podejmowanie zagadnień prawa procesowego. Wskazał również, że dynamika zamian w prawie polskim stwarza konieczność naukowej dyskusji i refleksji.

Część merytoryczna tegorocznej konferencji rozpoczęła się sesją plenarną, aby następnie obradować w ramach aż dziewięciu paneli, podczas których głos zabrało ok. 90 prelegentów. Referaty prezentowane były nie tylko przez specjalistów z różnych ośrodków naukowych, ale również przez sędziów, prokuratorów, adwokatów, a także sędziów i pracowników sądownictwa kościelnego.

Sesji plenarnej przewodniczył ks. dr hab. Mieczysław Różański prof. UWM. Już pierwsze, wygłoszone podczas tej sesji referaty pokazały, że temat dowodzenia w prawie procesowym jest zagadnieniem bardzo szerokim. Ks. prof. zw. dr hab. Ryszard Sztuchmiller (UWM) podjął się refleksji nad znaczeniem procesowym rekwizycji sądowych. Wskazał on, że sposób przeprowadzenia rekwizycji oraz ich poziom, nie zawsze są pomocne w dalszym procedowaniu. Apelował, aby przyjęte zlecenie wykonania sądowej rekwizycji wypełnić rzetelnie i z poczuciem odpowiedzialności.

W tej samej sesji referat wygłosiła mec. Agata Rewerska, ze Szkoły Prawa Procesowego „Ad Exemplum”. Tytuł referatu brzmiał: „Błąd w ustaleniach faktycznych jako skutek błędu logicznego sądu (błąd samoistny)”. Poprowadzony z pasją i na wysokim poziomie merytorycznym referat, zakończony został oficjalnym zgłoszeniem wniosku *de lege ferenda* do ministra sprawiedliwości.

Kolejnym prelegentem był mec. Bartosz Lewandowski, który reprezentował Instytut na rzecz Kultury Prawnej „Ordo Iuris”, tytuł jego referatu brzmiał: „Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego poniżej 15. roku życia w trybie art. 185a KPK – praktyczne problemy czynności obrońcy w sprawach karnych”. Korzystając z własnego doświadczenia zawodowego, mecenas wskazał na wiele problemowych kwestii, które dotyczą przesłuchań osób poniżej 15 roku życia i dowodzenia w sprawach z ich udziałem. Prelegent ukazywał również, jak istotna dla dowodzenia jest rola biegłego psychologa i jak ważna jest prawidłowa komunikacja między biegłym, sędzią a reprezentantem pokrzywdzonego.

Wszystkie referaty sesji plenarnej były przyczynkiem do bardzo ciekawej i ożywionej dyskusji. Każdy z prelegentów odpowiadał kilkakrotnie na zadawane pytania, które były dowodem, że podjęte kwestie nadal wymagają naukowej refleksji i wypracowania wskazań praktycznych. Część dyskusyjną zakończyło zaproszenie na przerwę i poczęstunek.

Nie sposób opisać wszystkich wystąpień ze względu na ich liczbę, ale trzeba zauważyć, że tematyka prezentowanych referatów potwierdziła jak ważna i wymagająca ciągłej dyskusji jest kwestia współpracy sądów w zakresie dowodzenia. Część referatów wprost dotyczyła współdziałania różnych sądów w prowadzeniu spraw. Przykładowo: „Zakres współpracy organów procesowych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia”, „Transkrypcja uzasadnień orzeczeń kasatoryjnych sądów gospodarczych”, „Współpraca sądów w zakresie przeprowadzania dowodów w państwach Europy środkowo-wschodniej”, „Współpraca sądów administracyjnych z organami administracji publicznej w zakresie dowodzenia”, „Akta sprawy rozwodowej i ich wykorzystanie w procesie o stwierdzenie nieważności małżeństwa”, „Właściwości sądów w procesie cywilnym z uwzględnieniem zasady *perpetuatio fori*”, „Współpraca sądów w Unii Europejskiej w zakresie przeprowadzania dowodów w sporach transgranicznych”, „Europejski nakaz aresztowania”, „Międzynarodowa pomoc prawna w zakresie przeprowadzania dowodów w sprawach cywilnych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) Nr 1206/2001”, czy „Współpraca sądów krajów członkowskich UE w postępowaniu spadkowym”.

Warto także wskazać te referaty, które dotyczyły mocy dowodowej poszczególnych środków dowodowych: „Nagranie jako dowód w sprawie rozwodowej”, „Wysłuchanie informacyjne a dowód z przesłuchania stron w postępowaniu cywilnym”, „Zakaz przesłuchania duchownego w świetle art. 178 kpk”, „Dopuszczalność wykorzystania procedury Niebieskiej Karty w kanonicznym procesie małżeńskim”, „Wiarygodność zeznań świadków pozyskanych w drodze pomocy sądowej”, „Dowód z opinii biegłego psychologa i psychiatry w procesie kanonicznym oraz prawie polskim”, „Dowody i ich charakter w postępowaniu karnym w przypadku plagiatu”, „SMS, E-mail i wydruk z Facebooka jako dowód w sprawie sądowej”, „Sądowe uznanie za zmarłego jako dowód w procesie o nieważność małżeństwa z kan. 1085 KPK”, „Moc dowodowa opinii biegłego prywatnego w postępowaniu administracyjnym i cywilnym”, czy „Dowód z badań DNA w sprawach o ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka”.

Warto zaznaczyć, że szczecińskie środowisko prawnicze było reprezentowane przez czterech prelegentów. Referaty wygłosili: dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US – „Zasada bezpośredniości a przeprowadzanie dowodu na odle-

głość”, dr Aleksandra Klich (US) – „Stopień dowodów aspekcie oceny dowodów pozyskanych w drodze pomocy sądowej”, dr Karolina Ziemianin (US) – „Wiarygodność zeznań świadków pozyskanych w drodze pomocy sądowej” oraz ks. dr Krzysztof O. Pokorski (WSAP) – „System legalnej i swobodnej oceny środków dowodowych w kanonicznym procesie zwyczajnym”.

Całość konferencji, oprócz dziewięciu paneli, podzielona została na części, po których możliwa była już prywatna dyskusja podczas wspólnej kawy czy posiłku. Referaty i dyskusje trwały od godziny 10.00 aż do 18.30, kiedy nastąpiło oficjalne zakończenie obrad. Wiele dyskusji nie zostało dokończonych z braku czasu, a wiele podjętych kwestii powinno stać się przyczynkiem do dalszych zmagają naukowych.

Kolejna już Konferencja Prawa Kanonicznego w Olsztynie była dowodem jak potrzebna jest naukowa refleksja nad współpracą sądów nie tylko w kwestii dowodzenia, ale każdej czynności, która jest częścią procedury procesowej. Docenić należy, że w dyskusję akademicką włączają się także praktycy – sędziowie, adwokaci. W ten sposób ożywa łacińska sentencja, która stwierdza, że „*verba docent, exempla trahunt*”.

**SPRAWOZDANIE Z V OGÓLNOPOLSKIEJ
KONFERENCJI PRAWA PROCESOWEGO
„WSPÓLPRACA SĄDÓW W ZAKRESIE DOWODZENIA”
WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIwersytetu WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W OLSZTYNIE
24 KWIEŃNIA 2018 ROKU**

Streszczenie

Na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 24 kwietnia br., odbyła się V Ogólnopolska Konferencja Prawa Procesowego. Jej celem była analiza norm prawnych dotyczących dowodzenia w postępowaniach sądowych i administracyjnych w systemie prawa polskiego i kanonicznego oraz współpracy sądowej w tej materii. Liczni prelegenci, jak też wielopłaszczyznowość podejmowanych zagadnień, potwierdzili jak ważna i potrzebna jest naukowa dyskusja i refleksja nie tylko teoretyków prawa, ale także jego praktyków. Wiele podjętych zagadnień powinno stać się przyczynkiem do dalszych zmagają naukowych na kolejnych konferencjach.

Słowa kluczowe: dowodzenie, środki dowodowe, moc dowodowa, współpraca sądów, proces

**REPORT FROM THE 5TH NATIONAL CONFERENCE ON PROCESS LAW
“JUDICIAL COOPERATION IN THE FIELD OF COMMAND”
FACULTY OF LAW AND ADMINISTRATION
OF THE UNIVERSITY OF WARMIA AND MAZURY IN OLSZTYN
APRIL 24, 2018**

Summary

At the Faculty of Law and Administration of the University of Warmia and Mazury in Olsztyn on April 24, 2018, the 5th National Conference on Process Law was held. Its purpose was to analyze legal norms regarding the command in court and administrative proceedings in the system of Polish and canon law as well as judicial cooperation in this matter. Numerous speakers and multidimensionality of the issues confirmed how important and needed is a scientific discussion and reflection not only of theoreticians of the law but also of its practitioners. Many of the issues raised should become a contribution to further scientific struggles at subsequent conferences.

Keywords: command, evidence, probative power, judicial cooperation, trial

Translated by Mirosława Landowska